

ΕΡΓΟ: «Καθορισμός Μεθοδολογίας και σύνταξη προδιαγραφών για την αξιολόγηση περιοχών και το χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας, με πιλοτική εφαρμογή σε 10 περιοχές»

ΦΑΣΗ Γ: Πιλοτική εφαρμογή προδιαγραφών

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: *Έκθεση ορνιθολογικής αξιολόγησης της περιοχής «GR036 Όρος Ίταμος», για τον χαρακτηρισμό της ως Ζώνης Ειδικής Προστασίας.*

ΣΥΝΤΑΚΤΡΙΑ: Παναγιωτοπούλου Μαρία

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Έλενα Χατζηχαράλαμπος

Θεσσαλονίκη

Φεβρουάριος 2005

Το έργο «Καθορισμός μεθοδολογίας και σύνταξη προδιαγραφών για την αξιολόγηση περιοχών και το χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας με πιλοτική εφαρμογή σε 10 περιοχές», υλοποιήθηκε από το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ) με χρηματοδότηση από το «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον» του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Η πλήρης αναφορά στο παρόν κείμενο είναι:

Παναγιωτοπούλου Μ. 2005. Έκθεση ορνιθολογικής αξιολόγησης της περιοχής «GR036 Ορος Ιταμος», για τον χαρακτηρισμό της ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα και Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 37 σελ. + ii παραρτήματα.

This document may be cited as follows:

Panayotopoulou M. 2005. Report for the evaluation and designation of the site «GR36 Oros Itamos» as a Special Protection Area. Hellenic Ministry for the Environment, Physical Planning and Public Works, Athens and Greek Biotope / Wetland Centre (EKBY), Themi. 37p + ii annexes.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1.1 Γενική περιγραφή περιοχής μελέτης.....	4
1.2 Παλαιότερες έρευνες για την ορνιθοπανίδα της περιοχής	6
1.3 Προστατευόμενες περιοχές – διαχειριστικό καθεστώς	7
2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ	8
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	10
3.1 Συνοπτική αξιολόγηση	10
3.2 Ανάλυση της διαδικασίας αξιολόγησης.....	11
3.3 Περιγραφή κρίσιμων ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης	13
3.4 Χάρτες κρίσιμων ενδιαιτημάτων ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης.....	17
4. ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ	19
5. SUMMARY OF ORNITHOLOGICAL EVALUATION AND PROPOSED DELIMITATION	21
6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΠΙΝΑΚΕΣ.....	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΧΑΡΤΕΣ ΟΠΤΙΚΟΥ ΔΙΣΚΟΥ (CD-ROM)	37

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση εκπονήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Καθορισμός μεθοδολογίας και σύνταξη προδιαγραφών για την αξιολόγηση περιοχών και το χαρακτηρισμό τους ως Ζωνών Ειδικής Προστασίας της ορνιθοπανίδας με πιλοτική εφαρμογή σε 10 περιοχές», το οποίο υλοποιήθηκε από το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων–Υγροτόπων (ΕΚΒΥ) με χρηματοδότηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Σκοπός της έκθεσης είναι η αξιολόγηση, η οριοθέτηση και ο χαρακτηρισμός της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά (ΣΠΠ) «GR36 Όρος Ίταμος» ως Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της ορνιθοπανίδας, σύμφωνα με το Άρθρο 4 της Οδηγίας για τα Πουλιά 79/409/ΕΟΚ. Το μέσον για την επίτευξη του σκοπού είναι η πιλοτική εφαρμογή των προδιαγραφών που παρήχθησαν στο πλαίσιο των φάσεων Α και Β του έργου¹, στην ανωτέρω περιοχή με παραδοτέα τα οποία αποσκοπούν στην ολοκλήρωση της τεχνικής προετοιμασίας για το χαρακτηρισμό της περιοχής αυτής ως ΖΕΠ.

1.1 Γενική περιγραφή περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης είναι η Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά «GR36 Όρος Ίταμος», σύμφωνα με την έκδοση «Important Bird Areas in Europe» (Bourdakis & Varelzidou 2000) του BirdLife International και τον χάρτη με τα όρια της περιοχής που έχει παραχθεί από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία για το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

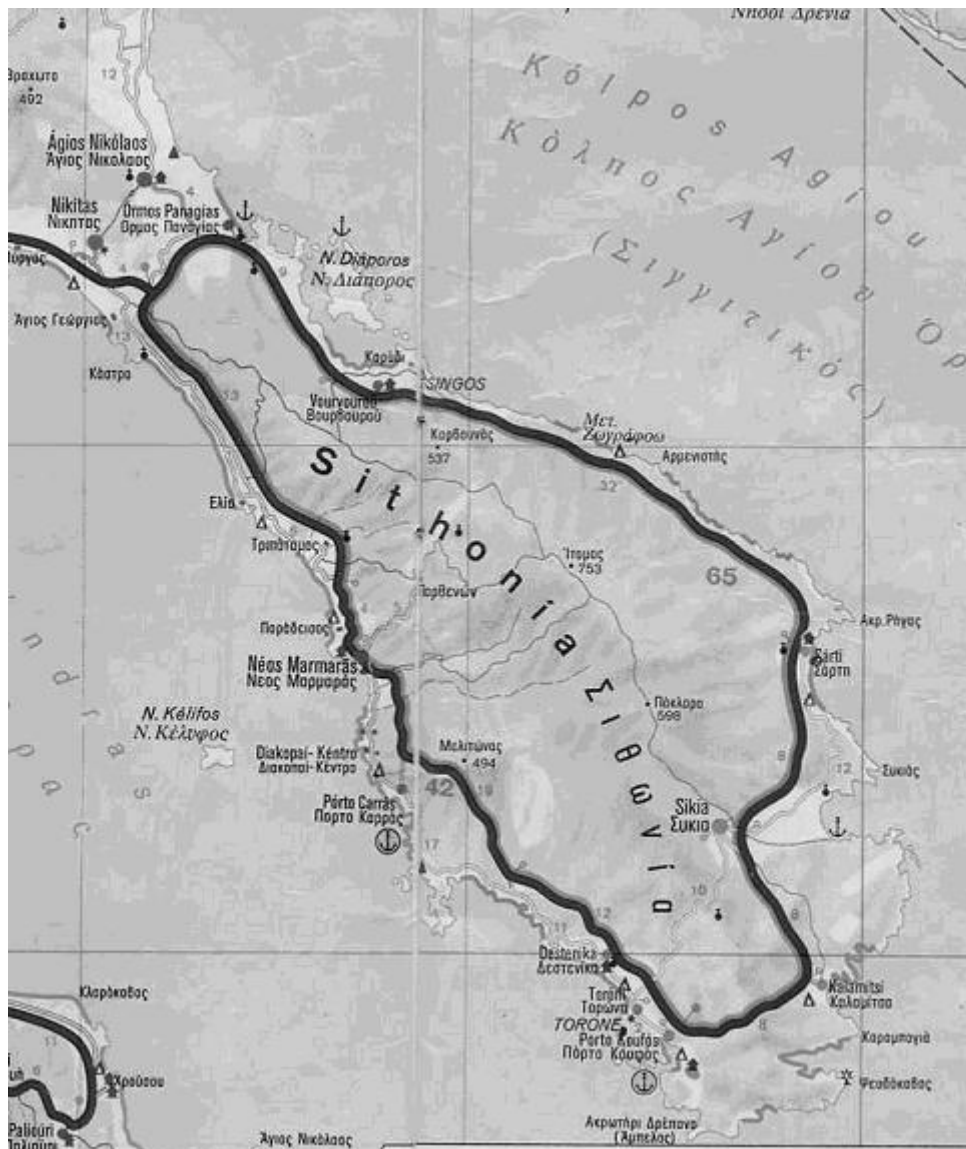
Η έκταση της περιοχής μελέτης σύμφωνα με το BirdLife International (Bourdakis & Varelzidou 2000) είναι 27.000 εκτάρια. Η περιοχή περιλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της χερσονήσου της Σιθωνίας και περικλείει την υψηλότερη κορυφή Ίταμος (753 μ.). Προς βορά το όριο ακολουθεί τον δρόμο που ενώνει τους οικισμούς Όρμος Παναγιάς και Άγιος Γεώργιος και μετά ακολουθεί την περιμετρική οδό στην δυτική πλευρά της χερσονήσου έως το Πόρτο Κουφό. Από εκεί ακολουθεί την οδό που

¹ **Παραδοτέο Φάσης Α:** Τεύχος αναλυτικών προδιαγραφών των απαραίτητων εργασιών για την οριοθέτηση Ζωνών Ειδικής Προστασίας και των παραδοτέων τους.

Παραδοτέο Φάσης Β: Τεύχος προδιαγραφών οριοθέτησης Ζωνών Ειδικής Προστασίας

ενώνει το Πόρτο Κουφό με το Καλαμίτσι και συνεχίζει από την ανατολική πλευρά της χερσονήσου κατά μήκος της περιμετρικής οδού.

Το Χρυσογέρακο είναι το είδος της ορνιθοπανίδας για το οποίο η Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά «Όρος Ίταμος» αξιολογήθηκε από το BirdLife International (Heath & Evans 2000) ότι πληροί τα κριτήρια για ένταξη στο δίκτυο των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (πίνακας 1).

Χάρτης 1. Όρια περιοχής μελέτης (όρια Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά)

Map 1. Limits of the IBA«GR36 Oros Itamos »

Πίνακας 1. Κριτήρια IBA 2000
Table 1. Criteria of IBA 2000

Επιστημονική ονομασία	Ελληνική ονομασία	Πληθυσμός	Κριτήριο BirdLife
<i>Falco biarmicus</i>	Χρυσογέρακο	Σπάνιο	C6

Το μεγαλύτερο μέρος της Σιθωνίας καλύπτεται από δάση Χαλεπίου πεύκης. Στο βορειοανατολικό τμήμα της χερσονήσου οι δασωμένες περιοχές φτάνουν ως την ακτή της θάλασσας. Στο κεντρικό ορεινό τμήμα υπάρχει μικρή έκταση που καλύπτεται από δάσος μαύρης πεύκης. Πρόκειται για ώριμο δάσος, μεγάλης ηλικίας. Το νοτιότερο άκρο της χερσονήσου έχει εντελώς διαφορετική μορφή. Το χαμηλότερο υψόμετρο, το κλίμα που είναι πιο ξηρό και οι αλεπάλληλες πυρκαγιές έχουν δημιουργήσει εκτεταμένους θαμνώνες και φρυγανότοπους.

Σημαντικό στοιχείο του τοπίου είναι τα διάσπαρτα βράχια που προσφέρουν κατάλληλες θέσεις φωλεοποίησης για ορισμένα είδη αρπακτικών. Τα σημαντικότερα συμπλέγματα βράχων βρίσκονται στα ανατολικά του Μαρμαρά, στο Ντραγουντέλη και στα βορειοδυτικά της Συκιάς.

Σημαντική περιοχή για την τροφοληψία των αρπακτικών είναι η περιοχή «Λιβιάδια» βόρεια του Ιτάμου, όπου οι κλίσεις του εδάφους είναι ομαλές, και η τοποθεσία καλύπτεται από ένα έντονα διασπασμένο δάσος ώριμης χαλεπίου πεύκης. Κατά σημεία υπάρχουν ανοιχτά λιβάδια.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η νότια βραχώδης ακτή της Σιθωνίας. Εδώ η οδική πρόσβαση είναι δύσκολη (λόγω του ιδιωτικού ιδιοκτησιακού καθεστώτος), ενώ κατά μήκος της ακτής εκτείνονται απότομα βράχια ύψους 30 – 50 μ. που αποτελούν κατάλληλες θέσεις φωλεοποίησης για τους θαλασσοκόρακες, τα αγριοπερίστερα και ενδεχομένως και τον μαυροπετρίτη.

1.2 Παλαιότερες έρευνες για την орνιθοπανίδα της περιοχής

Στην περιοχή μελέτης, έρευνα και καταγραφή δεδομένων έχει γίνει από τον Κώστα Ποϊραζίδη (EKBY 1996) και ερευνητές της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας.

1.3 Προστατευόμενες περιοχές – διαχειριστικό καθεστώς

Στην Σιθωνία έχουν θεσμοθετηθεί και οριοθετηθεί έως σήμερα οι εξής προστατευόμενες περιοχές:

- Καταφύγια Άγριας Ζωής:
 - A) Δραγουντέλι Ν. Μαρμαρά (Σιθωνίας – Συκέας - Σάρτης), έκτασης 8.500 εκταρίων, (ΦΕΚ 154/Β/87)
 - B) Κτήμα Καρά (Ν. Μαρμαρά), έκτασης 1.700 εκταρίων, (ΦΕΚ 1090/Β/76)
- Περιοχή «GR1270002 ΟΡΟΣ ΙΤΑΜΟΣ ΣΙΘΩΝΙΑΣ», έκτασης 18.142,6 εκταρίων, που περιλαμβάνεται στον εθνικό κατάλογο των προτεινόμενων Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (ΦΕΚ 1289/Β/98).

Με εξαίρεση τις αγροτικές, δομημένες και παραλιακές περιοχές το 87,03% της Σιθωνίας αποτελεί δασική έκταση (δάση πλατυφύλλων, δάση κωνοφόρων, μικτό δάσος, φυσικοί βοσκότοποι, σκληροφυλλική βλάστηση) και διαχειρίζεται από το Δασαρχείο Πολυγύρου βάσει γενικού διαχειριστικού σχεδίου 10ετούς διάρκειας.

2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Για την έρευνα πεδίου αλλά και για τις απαιτούμενες εργασίες γραφείου εφαρμόστηκαν οι προδιαγραφές των φάσεων Α και Β του παρόντος έργου. Κατά την φάση οργάνωσης της έρευνας πεδίου ακολουθήθηκε η διαδικασία που περιγράφεται στη συνέχεια.

Συγκεντρώθηκαν πληροφορίες για την ορνιθοπανίδα της περιοχής από την ήδη δημοσιευμένη βιβλιογραφία και από παρατηρήσεις και αδημοσίευτες αναφορές ελλήνων και ξένων επισκεπτών.

Η έρευνα πεδίου έγινε στην αρχή και τα μέσα του καλοκαιριού και στην αρχή του φθινοπώρου και διάρκεσε συνολικά 20 μέρες. Κατά την έρευνα πεδίου έγιναν καταγραφές όλων των ειδών, ενώ λόγω του περιορισμένου χρόνου της εργασίας πεδίου και της έναρξης της έρευνας σχετικά αργά μέσα στην αναπαραγωγική περίοδο, δόθηκε έμφαση στη συλλογή στοιχείων για τον εντοπισμό των κρίσιμων ενδιαιτημάτων του Χρυσογέρακου, είδους που πληροί τα κριτήρια ένταξης της περιοχής στο δίκτυο των ΖΕΠ σύμφωνα με το BirdLife International (Heath & Evans 2000), καθώς και όσων άλλων ειδών είχαν αξιόλογους πληθυσμούς σε σχέση με τα πληθυσμιακά όρια των κριτηρίων χαρακτηρισμού και οριοθέτησης των ΖΕΠ. Η έρευνα επικεντρώθηκε στην κάλυψη κατά προτεραιότητα των πιθανών περιοχών αναπαραγωγής και τροφοληψίας των παρακάτω ειδών, που σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία είχαν παρατηρηθεί στην Σιθωνία, ή είχαν μεγαλύτερες πιθανότητες να βρεθούν εκεί: Χρυσαιτός, Πετρίτης, Χρυσογέρακο, Μαυροπετρίτης, Βλάχος και Σκουρόβλαχος.

Κατά την έρευνα πεδίου χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες μέθοδοι καταγραφών, σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται από τους Χατζηχαράλαμους κ.ά. (2004):

- Επιλέχθηκαν *δειγματοληπτικές διαδρομές* στους αντιπροσωπευτικότερους βιότοπους εντός κι εκτός της περιοχής IBA
- Σε καθορισμένα σημεία χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος *look and see* για ποιοτική καταγραφή των ειδών που εμφανίζονται εκεί, ενώ έγινε πληθυσμιακή εκτίμηση για τα αναπαραγόμενα στρουθιόμορφα και τα μεταναστευτικά και αναγωγή των πληθυσμιακών δεδομένων στον χώρο ή στον χρόνο αντίστοιχα.

- Για τα είδη που δεν παρουσιάζουν ομοιόμορφη κατανομή ή διατηρούν επικράτειες (π.χ. αρπακτικά) έγιναν παρατηρήσεις σε όλο το εύρος της περιοχής και καταγράφηκε η παρατηρηθείσα δραστηριότητά τους ενώ έγινε προσπάθεια εντοπισμού των θέσεων φωλεοποίησης.

Για την έρευνα πεδίου χρησιμοποιήθηκαν κυάλια 10X50 και τηλεσκόπιο 20X60, Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού Θέσης (Global Positioning System-GPS) και χάρτες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού σε κλίμακα 1:50.000. Στους χάρτες καταγράφονταν οι περιοχές τροφοληψίας, θέσεις φωλιάσματος και τα εκτιμώμενα όρια επικρατειών. Επιπλέον έγινε έρευνα με καϊκι κατά μήκος της νότιας βραχώδους ακτής από Πόρτο Κουφό έως και το Κριαρίτσι, με σκοπό να εντοπιστούν αποικίες μαυροπετρίτη και χώροι αναπαραγωγής και τροφοληψίας του θαλασσοκόρακα.

Από τις καταγραφές και τη διαθέσιμη βιβλιογραφική πληροφορία διαμορφώθηκαν οι χάρτες με τα κρίσιμα ενδιαίτηματα και τις επικράτειες για τα είδη χαρακτηρισμού και οριοθέτησης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

3.1 Συνοπτική αξιολόγηση

Η παρούσα έρευνα έχει διευρύνει την λίστα των ειδών που παρατηρήθηκαν στην Σιθωνία. Το γεγονός αυτό οφείλεται τόσο στο χρονικό διάστημα που έχει περάσει από την προηγούμενη πλήρη απογραφή, και κατά συνέπεια στις αλλαγές που έχουν επέλθει στους βιότοπους, αλλά και στην μεθοδολογία που ακολουθήθηκε αυτήν την φορά, κατά την οποία δόθηκε βαρύτητα τόσο στην ανοιξιιάτικη μετανάστευση, ενώ έγινε και εκτενέστερη έρευνα στο νότιο τμήμα της Σιθωνίας.

Τα είδη χαρακτηρισμού και οριοθέτησης που παρατηρήθηκαν κατά την αναπαραγωγική και μεταναστευτική περίοδο του 2004, είναι περισσότερα από τα είδη που χρησιμοποιήθηκαν ως κριτήρια για τον χαρακτηρισμό του όρους Ίταμος ως IBA το 2000. Κατά συνέπεια, και με κριτήριο τις περιοχές αναπαραγωγής και τροφοληψίας των ειδών-κριτηρίων που φαίνονται στους πίνακες 2 & 3 προκύπτουν οι εξής προτάσεις για την οριοθέτηση της προτεινόμενης ΖΕΠ: α) επέκταση των ορίων της υφιστάμενης ΣΠΠ στο νότιο τμήμα της χερσονήσου, β) περιορισμός των ορίων της υφιστάμενης ΣΠΠ κατά μήκος της ανατολικής και δυτικής πλευρά και γ) περιορισμός του βόρειου ορίου της υφιστάμενης ΣΠΠ.

Οι διαφορές που παρατηρούνται στα όρια της προτεινόμενης ΖΕΠ σε σχέση αυτά της υφιστάμενης ΣΠΠ κρίνονται ως απαραίτητες για την διατήρηση των ειδών-κριτηρίων που καταγράφηκαν εκεί, αλλά επίσης και για την εξασφάλιση των κατάλληλων συνθηκών σε περίπτωση επαναποικισμού της Σιθωνίας από είδη-κριτήρια που είχαν παρατηρηθεί στο παρελθόν αλλά όχι στην παρούσα μελέτη (π.χ. Χρυσαιτός).

Η διεθνής σημασία της περιοχής μελέτης είναι προφανής από την ύπαρξη αξιόλογου αναπαραγόμενου πληθυσμού του είδους Χρυσογέρακο (*Falco biarmicus*) και μεταναστευτικού πληθυσμού του είδους Κιτρινοσουσουράδα (*Motacilla flava*). Επίσης, εκτός από τα ανωτέρω είδη, σε εθνικό επίπεδο η περιοχή διατηρεί σημαντικό πληθυσμό (>1% του εθνικού πληθυσμού) των ειδών Θαλασσοκόρακας (*Phalacrocorax aristotelis*), Σταυραετός (*Hieraaetus pennatus*), Σπιζαιτός (*Hieraaetus fasciatus*) και Βλάχος (*Emberiza hortulana*).

Εκτός από τα ανωτέρω είδη, υπάρχουν ενδείξεις ότι η περιοχή διατηρεί αξιόλογο πληθυσμό των ειδών Πετρίτης (*Falco peregrinus*), Σκουρόβλαχος (*Emberiza caesia*),

Αμπελουργός (*Emberiza melanocephala*) και Παρδαλοκεφαλός (*Lanius nubicus*), και ότι είναι σημαντική για τη μετανάστευση ορισμένων ειδών αρπακτικών [π.χ. Σφηκιάρης (*Pernis apivorus*), Μαυροκιρκίνεζο (*Falco vespertinus*)] και στρουθιόμορφων.

Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν δεν έγινε δυνατό να διαπιστωθεί εάν η περιοχή πληροί τα κριτήρια 4 και 5 των προδιαγραφών της Φάσης Β του έργου (βλ. Δημαλέξης κ.ά. 2004). Για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, ιδιαίτερα ως προς το κριτήριο 5 (για τα στρουθιόμορφα και τα αρπακτικά πουλιά), θα πρέπει να γίνει εξειδικευμένη έρευνα κατά τις μεταναστευτικές περιόδους, κάτι που δεν κατέστη εφικτό στο πλαίσιο του παρόντος έργου.

3.2 Ανάλυση της διαδικασίας αξιολόγησης

Για την περιοχή μελέτης δημιουργήθηκε αρχικά ένας πίνακας εργασίας με όλα τα είδη που απαντούν στην περιοχή, ο οποίος χρησιμοποιήθηκε για να ετοιμαστούν: α) ο πίνακας αξιολόγησης των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης και β) οι πίνακες 3.2.a-b του Τυποποιημένου Δελτίου Δεδομένων. Στον πίνακα αξιολόγησης των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης (βλ. Παράρτημα: Πίνακας Ι) σημειώθηκε ο πληθυσμός του κάθε είδους στη περιοχή μελέτης και εάν το είδος πληροί κάποιο από τα κριτήρια 1, 2, 3 και 6. Τέλος, με βάση την αξιολόγηση που παρουσιάζεται στον παραπάνω πίνακα, ετοιμάστηκε ο πίνακας 2 ο οποίος περιλαμβάνει τα είδη που πληρούν τα κριτήρια 1-6 και συνεπώς πρόκειται για τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής και ο πίνακας 3 που περιλαμβάνει τα είδη που πληρούν τα πληθυσμιακά όρια οριοθέτησης και αποτελούν τα είδη οριοθέτησης της περιοχής μελέτης (δηλαδή τα είδη τα ενδιαίτηματα των οποίων μπορούν να ληφθούν υπόψη για την οριοθέτησή της ως ΖΕΠ).

Πίνακας 2. Είδη χαρακτηρισμού ανά κριτήριο για την περιοχή: «GR36 Όρος Ιταμος»

Table 2. Species that fulfill the criteria for the designation of the IBA “GR36 Oros Itamos” as an SPA (selection species)

Α/Α Πιν. Ι	Επιστημονική ονομασία	Ελληνική ονομασία	Είδη χαρακτηρισμού					
			Κριτήριο 1	Κριτήριο 2	Κριτήριο 3	Κριτήριο 4	Κριτήριο 5	Κριτήριο 6
101	<i>Falco biarmicus</i>	Χρυσογέρακο		>1% πληθ ΕΕ				
274	<i>Motacilla flava</i>	Κιτρινοσουσουράδα			>1% πληθ ΕΕ			

Πίνακας 3. Είδη οριοθέτησης για την περιοχή: «GR36 Όρος Ιταμος»

Table 3. Species that fulfill the population criteria for the delimitation of the proposed SPA (delimitation species)

Α/Α Πιν. Ι	Επιστημονική ονομασία	Ελληνική ονομασία	Είδη οριοθέτησης
14	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	Θαλασσοκόρακας	>1% πληθυσμού Ελλάδας
92	<i>Hieraetus pennatus</i>	Σταυραετός	>1% πληθυσμού Ελλάδας
93	<i>Hieraetus fasciatus</i>	Σπιζαετός	1% πληθυσμού Ελλάδας
415	<i>Emberiza hortulana</i>	Βλάχος	>1% πληθυσμού Ελλάδας

3.3 Περιγραφή κρίσιμων ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται συνοπτικά ο ελληνικός πληθυσμός των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης, το καθεστώς παρουσίας τους στην περιοχή μελέτης και τα κρίσιμα ενδιαιτήματά τους (θέσεις φωλιάσματος, τροφοληψίας και καταφυγίου).

Θαλασσοκόρακας (*Phalacrocorax aristotelis*)

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός του Θαλασσοκόρακα στη χώρα μας έχει εκτιμηθεί σε 1000-1200 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Στο Αιγαίο, απαντά το υποείδος *Phalacrocorax aristotelis dermarestii* που είναι ενδημικό της Μεσογείου. Στην περιοχή μελέτης το είδος φωλιάζει σε μικρούς αριθμούς στις απόκρημνες ακτές της και στις βραχονησίδες στο νότιο άκρο της χερσονήσου. Ο πληθυσμός του στην περιοχή μελέτης εκτιμάται σε 12-15 ζευγάρια. Οι νησίδες Πεταλίδα, Σκέπες και Αχινοί νοτιοανατολικά της Συκιάς χρησιμοποιούνται και ως ενδιαιτήματα τροφοληψίας.

Οικολογία. Ο Θαλασσοκόρακας απαντά σε παράκτιες απόκρημνες και απροσπέλαστες βραχώδεις ακτές και σε βραχονησίδες όπου φωλιάζει κυρίως σε τρύπες και βράχια (Hagemeijer & Blair 1997). Είναι ψαροφάγο είδος που τρέφεται στην παράκτια ζώνη. Η ενόχληση των αποικιών κατά την περίοδο της αναπαραγωγής (Νοέμβριος – Μάρτιος) αποτελεί μία από τις σημαντικότερες απειλές για το είδος. Επέισης αναφέρεται η υπεραλίευση ως πιθανή αιτία μείωσης ορισμένων αποικιών λόγω μείωσης της διαθέσιμης τροφής.

Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*)

Δεν αποτελεί είδος χαρακτηρισμού ή οριοθέτησης με βάση τα στοιχεία του 2004

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός του Χρυσαιτού στη χώρα μας έχει εκτιμηθεί σε 100-150 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Το είδος αναφέρεται ως φωλιάζον έως και την περίοδο 1995-96 (EKBY 1996). Η επικράτειά του καλύπτει το κεντρικό και βόρειο τμήμα της χερσονήσου. Κατά την διάρκεια της παρούσης έρευνας δεν παρατηρήθηκε χρυσαιτός ούτε εντοπίστηκαν πιθανές θέσεις φωλιάσματος ή χρησιμοποιημένες φωλιές. Ωστόσο είναι γνωστό ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα ζευγάρι στην γειτονική περιοχή της Ολυμπιάδας το οποίο έχει

παρατηρηθεί να τρέφεται στην Σιθωνία. Η ύπαρξη του χρυσαετού στην Σιθωνία κατά την τελευταία δεκαετία αποτελεί σημαντική ένδειξη για την αξία της περιοχής και αν μη τι άλλο τα μέτρα προστασίας που θα εφαρμοστούν στα πλαίσια της προτεινόμενης ΖΕΠ αναμένεται να ωφελήσουν άμεσα και τον Χρυσαιτό. Στην περίπτωση αυτή αναμένουμε ενίσχυση της περιοχής τροφοληψίας του γειτονικού ζευγαριού της Ολυμπιάδας και πιθανόν επαναποίκηση της Σιθωνίας από ένα νέο ζευγάρι.

Οικολογία. Ο Χρυσαιτός αναπαράγεται στις αδιατάρακτες ορεινές περιοχές. Χρησιμοποιεί συνήθως μικρά ζωνάρια σε ορθοπλαγιές για να φτιάξει τη φωλιά του, αλλά και μεγάλα δέντρα αν δεν υπάρχουν διαθέσιμα βράχια. Ο Χρυσαιτός χρησιμοποιεί ανοιχτές εκτάσεις ως ενδιαιτήματα τροφοληψίας ανάμεσα σε φυσικές περιοχές με δάσος και θάμνους ή γυμνές ράχες και ανοιχτούς βοσκοτόπους.

Το είδος αυτό είναι ιδιαίτερα ευάλωτο στην ενόχληση κατά την περίοδο της αναπαραγωγής και σε πολλές περιπτώσεις πλήττονται παραδοσιακές επικράτειες του Χρυσαιτού από την ανεξέλεγκτη διάνοιξη δασικών δρόμων κοντά στις θέσεις φωλεοποίησης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περιοχή της Σιθωνίας, όπου η διάνοιξη δασικών δρόμων και αντιτυρικών ζωνών κατά την τελευταία δεκαετία, έχει δώσει πρόσβαση πρακτικά σε κάθε σημείο της χερσονήσου, ενώ δεν υπάρχει πλέον κατάλληλη περιοχή φωλεοποίησης για τον Χρυσαιτό που να μην βρίσκεται σε πολύ κοντινή απόσταση από δασικό δρόμο. Μέτρα ενίσχυσης για τον Χρυσαιτό θα έπρεπε οπωσδήποτε να περιλαμβάνουν το κλείσιμο με μπάρα, ή ακόμη και την κατάργηση δρόμων κοντά και γύρω από τις πιθανές θέσεις φωλεοποίησης

Σταυραετός (*Hieraaetus pennatus*)

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός του Σταυραετού στη χώρα μας έχει εκτιμηθεί σε 50-100 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Ο σταυραετός έχει παρατηρηθεί κατά την ανοιξιότικη μετανάστευση κι εκτιμάται ότι από την περιοχή περνούν τουλάχιστον 50 έως 70 άτομα την περίοδο αυτή. Έχει παρατηρηθεί κατά την αναπαραγωγική περίοδο σε δύο περιοχές στο κεντρικό και βορειοανατολικό τμήμα της περιοχής έρευνας. Εκτιμάται ότι στην περιοχή αναπαράγονται τουλάχιστον 2 ζευγάρια, ενώ υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για αναπαραγωγή άλλου ενός ζευγαριού στο βόρειο τμήμα της περιοχής.

Οικολογία. Ο τυπικός βιότοπος του Σταυραετού είναι λοφώδεις περιοχές με ανοιχτά δρυοδάση αλλά και περιοχές με μακκί όπου υπάρχουν λίγες ψηλές συστάδες.

Χρησιμοποιεί πεύκα ή δρυς για δέντρα φωλιάς. Ο Σταυραετός κυνηγάει σε ανοιχτά δάση και θαμνοτόπια. Τρέφεται κυρίως με ερπετά, μικρά και μεσαία πουλιά και μικρά θηλαστικά.

Σπιζαετός (*Hieraaetus fasciatus*)

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός του Σπιζαετού στη χώρα μας έχει εκτιμηθεί σε 85-105 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Στην περιοχή μελέτης εκτιμάται ότι αναπαράγεται 1 ζευγάρι Σπιζαετών. Εντοπίστηκε μία φωλιά του είδους στο νοτιοδυτικό τμήμα της χερσονήσου, εκτός των ορίων της περιοχής μελέτης. Το νότιο άκρο της χερσονήσου αποτελεί τυπικό βιότοπο για τον σπιζαετό: παράκτιοι βράχοι με πολλές κατάλληλες θέσεις φωλεοποίησης, ανοικτές εκτάσεις με φρύγανα ή αραιούς θαμνώνες που αποτελούν τυπικό βιότοπο τροφοληψίας. Πρόκειται για νέα παρατήρηση στην περιοχή, εφόσον ο σπιζαετός δεν έχει αναφερθεί σε καμία από τις προηγούμενες αναφορές (Παπαστεργιάδου 1996, Καζαντζίδης και Βαρελτζίδου 2001).

Οικολογία. Ο Σπιζαετός ζει σε χαμηλού και μέσου υψομέτρου θερμές ορεινές ή ημιορεινές περιοχές με βράχια, μακί, φρύγανα και λιγότερο σε δάση ή γυμνές εκτάσεις. Φωλιάζει σε απότομα βράχια και σπανιότερα σε δέντρα, ενώ οι επικράτειες του είναι μικρές σε σύγκριση με αυτές άλλων αετών (40-60 Km², Cramp and Simmons 1986). Κυνηγάει στα πιο πολλά είδη βιοτόπου εκτός του κλειστού δάσους. Τρέφεται με μεσαίου μεγέθους θηλαστικά και πουλιά και σπανιότερα με ερπετά.

Χρυσογέρακο (*Falco biarmicus*)

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός του Χρυσογέρακου στη χώρα μας έχει εκτιμηθεί σε 36-55 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Έχει εντοπιστεί μία φωλιά του είδους στο νοτιοανατολικό τμήμα της χερσονήσου και μία ακόμη επικράτεια στο κεντρικό δυτικό τμήμα της Σιθωνίας. Επομένως σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία και παρατηρήσεις εκτιμάται ότι στην Σιθωνία αναπαράγονται δύο ζευγάρια Χρυσογέρακου.

Οικολογία. Το Χρυσογέρακο αναπαράγεται σε βραχώδεις θέσεις κατά την περίοδο Δεκέμβριο – Απρίλιο. Τρέφεται με μικρά έως μεσαίου είδους πουλιά, ερπετά, έντομα και σπανιότερα μικρά θηλαστικά (Tucker and Heath 1994). Χαρακτηριστικός βιότοπός του είναι οι ξηρές ανοικτές, λοφώδεις, υποορεινές περιοχές. Κυνηγά σε

περιοχές με αραιή βλάστηση διάσπαρτες από βράχια και αποφεύγει τις δασωμένες περιοχές.

Δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία για την βιολογία του είδους στην Ελλάδα. Το κυριότερο μέρος του πληθυσμού αναπαράγεται στην κεντρική ηπειρωτική Ελλάδα στα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου έως και την Κρήτη. Πρόκειται για ένα γεράκι που ο πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 140-200 ζευγάρια, ενώ ο συνολικός Ευρωπαϊκός πληθυσμός του ξεπερνά τα 480 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Το είδος έχει 5 υποείδη εκ των οποίων τα 3 απαντώνται στην Ευρώπη, Βόρεια Αφρική και Μικρά Ασία.

Αν και κατά την περίοδο 1970 – 1990 οι πληθυσμοί του γνώρισαν σημαντική μείωση, σήμερα και ιδιαίτερα στην Ελλάδα παρατηρείται μία σταθερότητα. Η δραματική μείωση που γνώρισε το είδος οφειλόταν σε διάφορους παράγοντες οι κυριότεροι από τους οποίους ήταν η άμεση θανάτωση του είδους (παράνομο κυνήγι), συλλογή αυγών, ενόχληση στους χώρους φωλεοποίησης από αναρριχητές, καθώς και η ρύπανση από φυτοφάρμακα. Σημαντικός ακόμη παράγοντας μείωσης είναι η αλλαγή του βιοτόπου του που προκαλείται από την εντατικοποίηση των καλλιεργειών και την μετατροπή άγονων ή ξηρικών εκτάσεων σε αρόσιμες εντατικές καλλιέργειες, τα εκτενή προγράμματα αναδάσωσης στεπικών και ξηρικών ηπειρωτικών περιοχών.

Σημείωση: Η κυριότερη ίσως απειλή που αντιμετωπίζει το Χρυσογέρακο είναι η κλοπή νεοσσών και αυγών από τις φωλιές του. Καθώς το πρόβλημα αυτό είναι πολύ οξύ διεθνώς, θα πρέπει να τηρηθεί αυστηρή μυστικότητα ως προς τις θέσεις φωλιάσματος του Χρυσογέρακου στην περιοχή. Σε αντίθετη περίπτωση η δημοσιοποίησή τους είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε κλοπή νεοσσών ή αυγών, δεδομένου ότι η φύλαξη των φωλιών τους είναι ανύπαρκτη στην Ελλάδα.

Κιτρινοσουσουράδα (*Motacilla flava*)

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός της Κιτρινοσουσουράδας στη χώρα μας εκτιμάται σε 10.000-20.000 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Στην χερσόνησο της Σιθωνίας έχουν παρατηρηθεί σημαντικοί αριθμοί Κιτρινοσουσουράδας κατά την μετανάστευση γεγονός που τεκμηριώνει ότι από την περιοχή περνά ένας από τους κυριότερους μεταναστευτικούς διαδρόμους για πολλά

είδη στρουθιόμορφων και την Κιτρινοσουσουράδα ιδιαίτερα. Σε μία ημέρα μετρήθηκαν έως και 60.000 άτομα. Κατά συνέπεια ο συνολικός αριθμός ατόμων του είδους που περνά από την περιοχή σε μία μεταναστευτική περίοδο υπερβαίνει τα 350.000 άτομα.

Οικολογία. Η Κιτρινοσουσουράδα είναι καλοκαιρινός επισκέπτης, ενώ μεγάλοι πληθυσμοί περνάνε περαστικοί κατά τη μετανάστευση. Το μεγαλύτερο μέρος του Ευρωπαϊκού πληθυσμού της Κιτρινοσουσουράδας του είναι μεταναστευτικό και διαχειμάζει στην υποτροπική και τροπική ζώνη (Hagemeijer & Blair 1997).

Βλάχος (*Emberiza hortulana*)

Καθεστώς παρουσίας - πληθυσμός. Ο πληθυσμός του Βλάχου στη χώρα μας εκτιμάται σε 20.000-50.000 ζευγάρια (BirdLife International 2004). Είναι ένα από τα πιο κοινά αναπαραγόμενα είδη των ανοιχτών ημιορεινών τμημάτων του νότιου τμήματος της περιοχής μελέτης

Οικολογία. Καλοκαιρινός επισκέπτης που προτιμά ανοιχτές αγροτικές εκτάσεις με αραιά δέντρα, ενώ στη νότια Ευρώπη αναπαράγεται σε βραχώδεις λιβαδικές εκτάσεις με διάσπαρτους θάμνους και ελαιώνες (Tucker and Heath 1994). Τρέφεται σχεδόν αποκλειστικά στο έδαφος με σπόρους και μικρά ασπόνδυλα (Snow and Perrins 1998). Το είδος έχει γνωρίσει σημαντική μείωση σε όλο το εύρος της εξάπλωσής του στην Ευρώπη λόγω της εκμηχάνισης της γεωργίας και της ενόχλησης που προκαλείται από την περίοδο φωλεοποίησης.

3.4 Χάρτες κρίσιμων ενδιαιτημάτων ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης

Στον επισυναπτόμενο χάρτη 2 παρουσιάζονται τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης. Ο χάρτης 2 διαμορφώθηκε από τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από την εργασία πεδίου ενώ συμπληρωματικά χρησιμοποιήθηκαν αξιόπιστα δεδομένα από βιβλιογραφικές πηγές.

Επισημαίνεται ότι για τα περισσότερα είδη αρπακτικών πουλιών δεν ήταν δυνατόν να γίνει λεπτομερής χαρτογράφηση των κρίσιμων ενδιαιτημάτων, αλλά σημειώθηκαν οι επικράτειες τους οι οποίες περιλαμβάνουν τις περιοχές τροφοληψίας, φωλιάσματος και κουρνιάσματος. Η εκτίμηση των επικρατειών έγινε με βάση τα στοιχεία που

συγκεντρώθηκαν κατά τις καταγραφές και σημειώθηκαν στους χάρτες πεδίου, σε συνδυασμό με βιβλιογραφικά δεδομένα και την εμπειρία μας όσον αφορά στην οικολογία των ειδών αυτών.

Επίσης ο χάρτης κρίσιμων ενδιαιτημάτων για την Κιτρινοσουσουράδα περιλαμβάνει τις θέσεις στο νότιο τμήμα της Σιθωνίας όπου καταγράφηκε το κύριο πέρασμα κατά τη μετανάστευση του είδους.

4. ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ

Στον επισυναπτόμενο χάρτη 3 (κλίμακας 1:50.000) παρουσιάζονται: α) η προτεινόμενη οριοθέτηση της περιοχής μελέτης ως ΖΕΠ και β) τα υφιστάμενα όρια της περιοχής μελέτης, δηλαδή της ΣΠΠ. Η πρόταση οριοθέτησης της περιοχής μελέτης ως Ζώνης Ειδικής Προστασίας διαμορφώθηκε έτσι ώστε να περιλάβει τα κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών χαρακτηρισμού για όλες τις εποχές που αυτά χρησιμοποιούν την περιοχή, καθώς και τα αντίστοιχα ενδιαίτηματα των ειδών οριοθέτησης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές οριοθέτησης ΖΕΠ (βλ. Δημαλέξης κ.ά. 2004).

Πιο αναλυτικά το Χρυσογέρακο και η Κιτρινοσουσουράδα έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην επιλογή του γενικού πλαισίου της προτεινόμενης οριοθέτησης, περιλαμβάνοντας τις γνωστές θέσεις όπου έχουν καταγραφεί ως τώρα. Επιπλέον αυτών λήφθηκαν υπόψη τα κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών Θαλασσοκόρακας, Σταυραετός, Σπιζαετός και Βλάχος. Τέλος λήφθηκαν υπόψη και τα ενδιαίτηματα τροφοληψίας και φωλιάσματος του Χρυσαιτού, όπως αυτά είχαν καταγραφεί παλιότερα (Μπουρδάκης και Ποϊραζίδης προσ. επικ.).

Τα προτεινόμενα όρια της ΖΕΠ είναι μικρότερα των ορίων της περιοχής μελέτης (δηλαδή της Σημαντικής Περιοχής για τα Πουλιά) στο κεντρικό και βόρειο τμήμα της, σε θέσεις οι οποίες δεν σχετίζονται με κρίσιμα ενδιαίτηματα των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης. Αντιθέτως, στο νότιο άκρο της χερσονήσου τα προτεινόμενα όρια της ΖΕΠ εκτείνονται πέραν των ορίων της ΣΠΠ για να περιληφθούν στην ΖΕΠ και τα κρίσιμα ενδιαίτηματα της Κιτρινοσουσουράδας, αλλά και άλλων ειδών οριοθέτησης όπως ο Θαλασσοκόρακας, ο Σπιζαετός και ο Βλάχος. Η διαφορά αυτή οφείλεται στην ανάγκη να περιληφθεί, εντός των ορίων της προτεινόμενης ΖΕΠ, η σημαντική για τη μετανάστευση περιοχή του νότιου τμήματος της Σιθωνίας (νότια από την οδό που ενώνει το Πόρτο Κουφό με την Συκιά).

Τα προτεινόμενα όρια της ΖΕΠ επιδιώχθηκε, στο μέτρο της ακρίβειας που παρέχουν οι ασπρόμαυροι χάρτες της ΓΥΣ, να είναι εύκολα αναγνωρίσιμα από τους υπεύθυνους για τη διαχείριση της περιοχής, με βάση φυσιογραφικά (θαλάσσια ακτογραμμή, ρέματα, κορυφογραμμές) ή άλλα γνωρίσματα (π.χ. δρόμοι, μονοπάτια) της περιοχής (βλ. Δημαλέξης κ.ά. 2004).

Στα προτεινόμενα όρια της ΖΕΠ δεν περιλήφθηκαν οι οικισμοί και οι γεωργικές περιοχές γύρω από αυτούς, εφόσον αυτές δεν αποτελούσαν κρίσιμα ενδιαίτηματα ειδών προτεραιότητας.

Η προτεινόμενη περιοχή έχει ενιαίο οικολογικό χαρακτήρα και διαφέρει σε γενικά πλαίσια από την περιβάλλουσα περιοχή, καθώς περιλαμβάνει τις γυμνές βραχώδεις εκτάσεις με αραιή βλάστηση που βρίσκονται στο νότιο και δυτικό τμήμα χερσονήσου της Σιθωνίας, καθώς και τα ορεινά ανοιχτά τμήματα του δάσους που βρίσκονται κυρίως στο κεντρικό και βορειοανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης.

5. SUMMARY OF ORNITHOLOGICAL EVALUATION AND PROPOSED DELIMITATION

During the present fieldwork, the list of observed bird species has been extended for Sithonia peninsula. This is a result of the years that elapsed since the last full report of the birds of Sithonia and consequently from the habitat changes that have occurred ever since. Furthermore during the current fieldwork a different methodology was used, emphasising on spring migration and on the southernmost part of Sithonia.

The selection and delimitation species that were observed during breeding and migration periods of 2004 were more than those originally used for the designation of Sithonia as an IBA in year 2000. Thus, according to the breeding and foraging areas of the species-criteria (Tables 2 & 3), the proposed SPA appears the following differences as compared with the existing IBA:

- It includes the southernmost part of Sithonia peninsula.
- There is a restriction of the original IBA site along the west and east coast.
- There is a restriction of the northernmost boundary of the original IBA.

The proposed boundary changes are necessary for the conservation of all species-criteria that were observed during the most recent census. Furthermore the proposed boundaries of the SPA can safeguard the conservation status of criteria species that have been observed in the past but not in the present study (i.e. golden eagle).

The international ornithological importance of the studied area is supported by the presence of a significant breeding population of Lanner (*Falco biarmicus*) and a migratory population of Yellow Wagtail (*Motacilla flava*). Additionally, on a national level the area holds a significant population (>1% of the national population) of Shag (*Phalacrocorax aristotelis*), Booted Eagle (*Hieraaetus pennatus*), Bonelli's Eagle (*Hieraaetus fasciatus*) and Ortolan Bunting (*Emberiza hortulana*).

Apart from the above mentioned species, there are strong indications that the area further holds a significant population of the species: Peregrine falcon (*Falco peregrinus*), Cretzschmar's Bunting (*Emberiza caesia*), Black-headed Bunting (*Emberiza melanocephala*) and Masked Shrike (*Lanius nubicus*) and that it is an important migratory passage for a few raptor species [i.e. Honey Buzzard (*Pernis apivorus*), Red-footed Falcon (*Falco vespertinus*)] and other passerines.

From the data that was collected during this study it was not possible to determine whether the area fulfills the criteria 4 and 5 as they are prescribed in Phase B of this project (see Dimalexis A., E. Bourdakis and E. Hadjicharalambous 2004). A firm conclusion, especially regarding criterion 5 (for migratory species and raptors) can only be reached after more specific field work during the migratory periods. The latter was not feasible in the framework of the present study.

Map 3 in the CD-ROM (scale 1:50.000) depicts: a) boundaries of the existing IBA and b) boundaries of the proposed Special Protection Area. The boundaries have been designed so as to include all critical habitats of selection species during all seasons that they are using the area. Additionally and in accordance with the specifications for the delimitation of SPAs (see Dimalexis A., E. Bourdakis and E. Hadjicharalambous 2004) all habitats of delimitation species have also been included in the proposed SPA.

Specifically, Lanner Falcon and Yellow Wagtail were the key species that generally shaped the proposed boundaries, which include all known localities where they have been observed so far. Additionally habitats of Shag, Booted Eagle, Bonelli's Eagle and Ortolan Bunting were taken into account. Finally, foraging and former breeding habitat of the Golden Eagle was also included in the proposed boundaries following older information given by Bourdakis and Poirazidis (pers. com.).

The proposed boundaries of the SPA on the central and northern part of the area, were restricted compared to those of the existing IBA. Areas that do not relate to critical habitats of selection and delimitation species have been excluded from the proposal. On the contrary at the southernmost tip of the peninsula the proposed boundaries are extended beyond the existing IBA in order to include critical habitats for the Yellow wagtail as well as a few other delimitation species (Shag, Bonelli's Eagle and Ortolan Bunting). This change results from the necessity to include and protect the southernmost part of Sithonia (south of the road that connects Porto Koufo to Sykia).

The proposed SPA boundaries were drawn on the closest possible precision based on the available black and white military maps using natural landlines and landmarks (coastline, rivers, crescents) or other landscape characteristics (roads, trails) of the area (see Dimalexis A., E. Bourdakis and H. Hadjicharalambous 2004). Villages,

inhabited and agricultural areas were not included within the boundaries of the SPA, as long as they didn't form part of any critical habitat for priority species.

The proposed SPA has a unified ecological character and is quite different from the surrounding area, since it includes sparsely vegetated rocky areas in the south and west part of the peninsula as well as mountainous open forest areas in the central and northeast part of the study area.

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- BirdLife International 2004. Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: BirdLife International. (BirdLife Conservation Series No.12).
- BirdLife International (2000) Threatened Birds of the World. BirdLife International & Lynx Edicions, Barcelona & Cambridge.
- Bourdakis S. & Varelzidou, S. 2000. Greece pp 261-333. *In* Heath, M. F. and Evans, M. I., eds. 2000. Important Bird Areas in Europe: Priority sites for conservation. 2: Southern Europe. Cambridge, UK: BirdLife International. BirdLife Conservation Series No. 8, p. 791.
- Cramp, S. and Perrins, C. M. (1994) The Birds of the Western Palearctic. Vol. 9. Oxford University Press, Oxford.
- Dimalaxis, A.(compiler).1999. Important Bird Areas in Greece: 036. Mount Itamos. *In*: Bourdakos S. & Varelzidou S. (compilers). Important Bird Areas in Greece Database. Hellenic Ornithological Society, BirdLife International. (unpublished report)
- Δημαλέξης Α., Ε. Μπουρδάκης και Έλενα Χατζηχαραλάμπους. 2004. Προδιαγραφές οριοθέτησης Ζωνών Ειδικής Προστασίας. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα και Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη. 117 σελ. + i παράρτημα.
- Gustin M., G. Palumbo & A. Corso 1999. International Species Action Plan. Lanner Falcon *Falco biarmicus*. BirdLife International. The Netherlands.
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία. 1994. Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά της Ελλάδας: Μια γνωριμία με τους σημαντικούς βιοτόπους της Ελλάδας. Ειδική Έκδοση, Αθήνα. 272 σ.
- Hagemeijer, E.J.M. and M.J. Blair (Editors). 1997. The EBCC Atlas of European Breeding Birds: Their Distribution and Abundance. T & A D Poyser, London.
- Handrinos, G. and Akriotis, T. 1997. The Birds of Greece. London, UK: Helm Publ.
- Heredia, B., L. Rose, and M. Painter. 1996: "Globally threatened birds in Europe. Action Plans". Birdlife International, Council of Europe, Germany.
- Καζαντζίδης, Σ. και Σ. Βαρελτζίδου (συντάκτες). 2001. Ορνιθολογικά Στοιχεία για το Τυποποιημένο Δελτίο Δεδομένων της υποψήφιας ΖΕΠ «Όρος Ίταμος» με κωδικό ΣΠΠΕ GR36. ΕΟΕ:Παραδοτέο Προγράμματος «Άμεσες ενέργειες για την προστασία έξι ειδών αρπακτικών» - ΥΠΕΧΩΔΕ, Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, ΤΔΦΠ.
- Παπαστεργιάδου, Ε. (συν). 1996. Ειδικό διαχειριστικό σχέδιο για την περιοχή Όρος Ίταμος - Σιθωνία (GR1270002). ΕΚΒΥ. 274σ. ΥΠΕΧΩΔΕ, Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, ΤΔΦΠ (και βιβλιοθήκη ΥΠΕΧΩΔΕ)
- Schaffer, N and U. Gallo – Orsi (eds). 2001. European Union action plans for eight priority species. BirdLife International – European Commission. 247 pp.
- Snow, D. and Perrins, C. M. (eds.) (1998) The Birds of the Western Palearctic, Concise Edition. Vol. 2. Oxford University Press, Oxford.

Tucker, G. M. and Heath, M. F. (eds.) (1994) Birds in Europe: Their Conservation Status. BirdLife International, Cambridge (BirdLife Conservation Series No. 3).

Χατζηγαλαμάπους Έλενα, Α. Δημαλέξης, Ε. Μπουρδάκης και Δ. Μπούσμπουρας. 2004: Τεύχος αναλυτικών προδιαγραφών των απαραίτητων εργασιών για την οριοθέτηση ΖΕΠ και των παραδοτέων τους. ΥΠΕΧΩΔΕ, Αθήνα και Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), Θέρμη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ANNEXES

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας Ι. Αξιολόγηση των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης

Πίνακας I. Αξιολόγηση των ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης για την περιοχή «GR36 Όρος Ίταμος»
Table I. Evaluation of selection and delimitation bird species occur in the IBA “GR36 Oros Itamos”.

ΑΑ Πιν. I	Επιστημονική ονομασία	Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης				παγκοσ. απειλ. ειδ. (ζευγάρια)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ε.Ε (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ε.Ε. 25 (άτομα)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ευρώπης (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ευρώπης (άτομα)	20.000 άτ. υδροβία ή 10.000 ζ. Θαλασσοπ.	5.000 πελαργ 3.000 αρπακτ 3.000 γεραν 500.000 στρ.	5 σημ. περ γεωγ περ. >1% εθ. πλ ή >0,1 βιογ. πληθ	1% ελάχ. αναπ. πληθ. Ελλάδας (ζευγάρια)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ελλάδας (άτομα)
		Res (p)	Br (p)	Win	Stag e												
2	<i>Gavia arctica</i>						140	10.000	83				Y				1
4	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		2-3	P						990	3.400	720	Y			15	
5	<i>Podiceps cristatus</i>			P	P					3.000	10.000	2.400	Y			8	
6	<i>Podiceps grisegena</i>									320	1.000	44	Y				
8	<i>Podiceps nigricollis</i>									530	2.800	700	Y			1	
9	<i>Calonectris diomedea</i>				P		2.600						Θ	50	50		
10	<i>Puffinus yelkouan</i>				P		120	950					Θ	13	40		
11	<i>Hydrobates pelagicus</i>						1.300	350					Θ	1	1		
13	<i>Phalacrocorax carbo</i>									3.100	1.450	4.200	Y			43	
14	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>		12-15				460	300	30				Y	10	10	15	
15	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>					20	14	400	350				Y	13	13	345	
16	<i>Pelecanus onocrotalus</i>						1	270	1				Y	1	1	1	
17	<i>Pelecanus crispus</i>					10	5	30	9				Y	5	5	9	
18	<i>Botaurus stellaris</i>						79	900					Y	1	1		
19	<i>Ixobrychus minutus</i>		1-2		P		94	2.200					Y	5	5		
20	<i>Nycticorax nycticorax</i>						230	1.200					Y	8	8		
21	<i>Ardeolla ralloides</i>				P		22	600					Y	4	4		
24	<i>Egretta garzetta</i>				P		390	580					Y	15	15	100	
25	<i>Egretta alba</i>				P		25	470					Y	1	1	13	
26	<i>Ardea cinerea</i>				P					2.100	2.200	860	Y		6		
27	<i>Ardea purpurea</i>						78	2.200					Y	1	1		
28	<i>Ciconia nigra</i>				P		42	250					Y	Π	1	1	

ΑΑ Πιν. I	Επιστημονική ονομασία	Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης				παγκοσ. απειλ. ειδ. (ζευγάρια)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ε.Ε (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ε.Ε. 25 (άτομα)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ευρώπης (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ευρώπης (άτομα)	20.000 άτ. υδροβία ή 10.000 ζ. Θαλασσοπ.	5.000 πελαργ 3.000 αρπακτ 3.000 γεραν 500.000 στρ.	5 σημ. περ γεωγ περ. >1% εβ. πλ ή >0,1 βιογ. πληθ	1% ελάχ. αναπ. πληθ. Ελλάδας (ζευγάρια)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ελλάδας (άτομα)		
		Res (p)	Br (p)	Win	Stag e													Κριτ. 1 (C1)	Κριτ. 2 (C2) (αναπαραγωγή)
29	<i>Ciconia ciconia</i>				P		1.000	4.000							Y	Π	20	20	
30	<i>Plegadis falcinellus</i>						6	530							Y		2	2	
31	<i>Platalea leucorodia</i>						34	120							Y		2	2	1
32	<i>Phoenicopterus ruber</i>						410	2.900	660						Y				58
33	<i>Cygnus olor</i>				P					860	450	2.600			Y			1	
37	<i>Anser albifrons</i>									620	5300 / 250	11.000			Y				33
38	<i>Anser erythropus</i>					5		110	1						Y				1
39	<i>Anser anser</i>									1.200	250/ 850	3.900			Y			1	
41	<i>Branta ruficollis</i>					60 ind		880	23						Y				23
42	<i>Tadorna ferruginea</i>						1	200	2						Y		1	1	2
43	<i>Tadorna tadorna</i>									420	750	1.800			Y			1	
44	<i>Anas penelope</i>									3.000	3.000	17.000			Y				500
45	<i>Anas strepera</i>									600	1.100	900			Y			1	
46	<i>Anas crecca</i>									9.200	10.600	7.300			Y				
47	<i>Anas platyrhynchos</i>		0-2		P					33.000	20.000	37.000			Y			1	
48	<i>Anas acuta</i>									3.200	10.000	1.200			Y				
49	<i>Anas querquedula</i>									3.900	20.000				Y			0	
51	<i>Anas clypeata</i>									1.700	4.500	2.000			Y				
53	<i>Netta rufina</i>									270	320	840			Y			0	
54	<i>Aythya ferina</i>									2.100	10.000	7.900			Y			0	
55	<i>Aythya nyroca</i>					20	9	530	2						Y		1	1	
56	<i>Aythya fuligula</i>									7.300	7.000	12.000			Y				
57	<i>Aythya marila</i>									1.800	1.500	1.200			Y				1
61	<i>Melanitta fusca</i>									850	10.000 / 15	1.400			Y				
62	<i>Bucephala clangula</i>									4.900	750	3.100			Y				

ΑΑ Πιν. I	Επιστημονική ονομασία	Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης				παγκοσ. απειλ. ειδ. (ζευγάρια)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ε.Ε (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ε.Ε. 25 (άτομα)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ευρώπης (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ευρώπης (άτομα)	20.000 άτ. υδροβία ή 10.000 ζ. Θαλασσοπ.	5.000 πελαργ 3.000 αρπακτ 3.000 γεραν 500.000 στρ.	5 σημ. περ γεωγ περ. >1% εβ. πλ ή >0,1 βιογ. πληθ	1% ελάχ. αναπ. πληθ. Ελλάδας (ζευγάρια)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ελλάδας (άτομα)
		Res (p)	Br (p)	Win	Stag e												
63	<i>Mergelus albellus</i>						13	350	110				Y				1
64	<i>Mergus serrator</i>									590	500	890	Y				3
65	<i>Mergus merganser</i>									470	1	1.500	Y			1	
66	<i>Oxyura leucocephala</i>					5	3	75	7				Y				3
67	<i>Pernis apivorus non br</i>		1-2		P					1.100				A		10	
69	<i>Milvus migrans</i>				P		300							A	1	1	
71	<i>Haliaeetus albicilla</i>					5	15		35					A	1	1	
72	<i>Gypaetus barbatus</i>						1							A	1	1	
73	<i>Neophron percnopterus</i>						16							A	1	1	
74	<i>Gyps fulvus</i>						180							A	2	2	
75	<i>Aegyptius monachus</i>					5	14							A	1	1	
76	<i>Circaetus gallicus</i>		1-2				54							A	3	3	
77	<i>Circus aeruginosus</i>						290							A	1	1	
78	<i>Circus cyaneus</i>			P	P		110							A			
79	<i>Circus macrourus</i>					5								A			
80	<i>Circus pygargus</i>						94							A	1	1	
83	<i>Accipiter brevipes non br</i>						10							A		10	
84	<i>Buteo buteo</i>		4-5	P						7.100				A		30	
85	<i>Buteo rufinus</i>		1				2							A	2	2	
87	<i>Aquila pomarina</i>				P		70							A	1	1	
88	<i>Aquila clanga</i>					2	1							A			
89	<i>Aquila nipalensis</i>									50				A			
90	<i>Aquila heliaca</i>					2	1							A	0	0	
91	<i>Aquila chrysaetos</i>	X		P			41							A	1	1	
92	<i>Hieraetus pennatus</i>		2-3			P	27							A	1	1	
93	<i>Hieraetus fasciatus</i>	1					9							A	1	1	

ΑΑ Πιν. I	Επιστημονική ονομασία	Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης				παγκοσ. απειλ. ειδ. (ζευγάρια)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ε.Ε (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ε.Ε. 25 (άτομα)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ευρώπης (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ευρώπης (άτομα)	20.000 άτ. υδροβία ή 10.000 ζ. Θαλασσοπ.	5.000 πελαργ 3.000 αρπακτ 3.000 γεραν 500.000 στρ.	5 σημ. περ γεωγ. περ. >1% εβ. πλ ή >0,1 βιογ. πληθ	1% ελάχ. αναπ. πληθ. Ελλάδας (ζευγάρια)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ελλάδας (άτομα)
		Res (p)	Br (p)	Win	Stag e												
94	<i>Pandion haliaetus</i>						53							A			
95	<i>Falco naumanni</i>				P	20	180							A	20	20	
97	<i>Falco vespertinus</i>				P		9							A			
98	<i>Falco columbarius</i>						76							A			1
100	<i>Falco eleonora</i>				18-20		58							A	6	45	
101	<i>Falco biarmicus</i>	1-2					1							A	1	1	
102	<i>Falco cherrug</i>						2							A			
103	<i>Falco peregrinus</i>	>1					74							A	2	2	
105	<i>Bonasa bonasia</i>						4.700								1	1	
107	<i>Tetrao urogallus</i>						3.000								2	2	
113	<i>Coturnix coturnix</i>								28.000							20	
116	<i>Porzana porzana</i>						84	10.000					Y		0	0	
117	<i>Porzana parva</i>						170	10.000					Y		1	1	
119	<i>Crex crex</i>					20	1.100						Y				
122	<i>Fulica atra</i>								13.000	20.000	25.000		Y			20	
127	<i>Otis tarda</i>					30 ind	25.000 ind										1
128	<i>Haematopus ostralegus</i>								3.000	10.200	8.400		Y			1	
129	<i>Himantopus himantopus</i>						200	340					Y		10	10	
130	<i>Recurvirostra avosetta</i>						300	470	410				Y		3	3	20
131	<i>Burhinus oedicnemus</i>						390	380					Y		3	3	
133	<i>Glareola pratincola</i>						55	240					Y		5	5	
135	<i>Charadrius dubius</i>				P				1.100	2.400			Y			30	
136	<i>Charadrius hiaticula</i>								1.200	730	620		Y				1
137	<i>Charadrius alexandrinus</i>				P		110	410					Y		10	10	17
138	<i>Charadrius leschenaultii</i>								10				Y				

ΑΑ Πιν. I	Επιστημονική ονομασία	Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης				παγκοσ. απειλ. ειδ. (ζευγάρια)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ε.Ε (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ε.Ε. 25 (άτομα)	1% ελάχ. αναπαρ. πληθ. Ευρώπης (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ευρώπης (άτομα)	20.000 άτ. υδροβια ή 10.000 ζ. Θαλασσοπ.	5.000 πελαργ 3.000 αρπακτ 3.000 γεραν 500.000 στρ.	5 σημ. περ γεωγ περ. >1% εθ. πλ ή >0,1 βιογ. πληθ	1% ελάχ. αναπ. πληθ. Ελλάδας (ζευγάρια)	1% ελάχ. διαχ. πληθ. Ελλάδας (άτομα)
		Res (p)	Br (p)	Win	Stag e												
142	<i>Pluvialis apricaria</i>						1.300	8.000	8.200				Y				5
143	<i>Pluvialis squatarola</i>									21	2.500	1.200	Y				5
144	<i>Hoplopterus spinosus</i>						1	1.000					Y		1	1	
147	<i>Vanellus vanellus</i>									17.000	20.000	28.000	Y			1	
148	<i>Calidris canutus</i>									150	3.400	4.700	Y				1
149	<i>Calidris alba</i>				P					250	1400 / 1.200	470	Y				
150	<i>Calidris minuta</i>				P					460	2.000	91	Y				8
151	<i>Calidris temminckii</i>				P					850	600	1	Y				
154	<i>Calidris ferruginea</i>											7.400	1	Y			
156	<i>Calidris alpina</i>									3.000	13.300	13.000	Y				
157	<i>Limicola falcinellus</i>									92	630		Y				
158	<i>Philomachus pugnax</i>				P		510						Y				1
159	<i>Lymnocyptes minimus</i>									180		120	Y				1
160	<i>Gallinago gallinago</i>									9.300	20.000	3.100	Y				
163	<i>Scolopax rusticola</i>									18.000	20.000	4.900	Y			0	
164	<i>Limosa limosa</i>									990	1.300	640	Y				
165	<i>Limosa lapponica</i>						1	1.200	1.200				Y				1
166	<i>Numenius phaeopus</i>									1.600	2.300		Y				
167	<i>Numenius tenuirostris</i>					0		1					Y				
168	<i>Numenius arquata</i>									2.200	42.000	4.200	Y				
169	<i>Tringa erythropus</i>									190	1.000	14	Y				1
170	<i>Tringa totanus</i>				P					2.800	3.400	1.800	Y			4	
171	<i>Tringa stagnatilis</i>									120	370		Y				
172	<i>Tringa nebularia</i>									750	3.100	26	Y				1
174	<i>Tringa ochropus</i>									3.300	14.500	37	Y				5

ΑΑ Πιν. I	Επιστημονική ονομασία	Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης				παγκοσ. απειλ. ειδ. (ζευγάρια)	1% ελάχισ. αναπαρ. πληθ. Ε.Ε (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχισ. διαχ. πληθ. Ε.Ε. 25 (άτομα)	1% ελάχισ. αναπαρ. πληθ. Ευρώπης (ζευγάρια)	1% flyway (άτομα)	1% ελάχισ. διαχ. πληθ. Ευρώπης (άτομα)	20.000 άτ. υδροβία ή 10.000 ζ. Θαλασσοπ.	5.000 πελαργ 3.000 αρπακτ 3.000 γεραν 500.000 στρ.	5 σημ. περ γεωγ περ. >1% εβ. πλ ή >0,1 βιογ. πληθ	1% ελάχισ. αναπ. πληθ. Ελλάδας (ζευγάρια)	1% ελάχισ. διαχ. πληθ. Ελλάδας (άτομα)
		Res (p)	Br (p)	Win	Stag e												
231	<i>Caprimulgus europaeus</i>		P				1.900								100	100	
232	<i>Apus apus</i>		10-15		P				69.000							500	
234	<i>Apus melba</i>		3-4		P				1.400							10	
237	<i>Alcedo atthis</i>		P		P		390								1	1	
240	<i>Merops apiaster</i>				C				4.800							20	
241	<i>Coracias garrulus</i>						48								2	2	
243	<i>Jynx torquilla</i>								5.800							1	
244	<i>Picus canus</i>						350								1	1	
246	<i>Dryocopus martius</i>						1.300								10	10	
248	<i>Dendrocopos syriacus</i>	5-7					300								100	100	
249	<i>Dendrocopos medius</i>						780								100	100	
250	<i>Dendrocopos leucotos</i>						77								5	5	
252	<i>Picoides tridactylus</i>						260								1	1	
254	<i>Melanocorypha calandra</i>						10.000						Σ		30	30	
258	<i>Calandrella brachydactyla</i>						22.000						Σ		200	200	
260	<i>Lullula arborea</i>		P				8.600						Σ		50	50	
261	<i>Alauda arvensis</i>		P						400.000				Σ			20	
263	<i>Riparia riparia</i>				C				54.000				Σ			100	
265	<i>Hirundo rustica</i>		P		P				160.000				Σ			500	
267	<i>Delichon urbica</i>		P		P				99.000				Σ			500	
269	<i>Anthus campestris</i>				P		46.000						Σ	50		50	
274	<i>Motacilla flava</i>				C				79.000				Σ			100	
290	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>								68.000				Σ			20	
294	<i>Oenanthe isabellina</i>								21.000				Σ			1	
297	<i>Oenanthe hispanica</i>		P						14.000				Σ			500	
302	<i>Monticola saxatilis</i>								1.000				Σ			100	

Υπόμνημα (Explanations):

Ειδικότερες επεξηγήσεις σχετικά με τα πληθυσμιακά όρια και τα κριτήρια που αναφέρονται στον πίνακα, υπάρχουν στις Προδιαγραφές οριοθέτησης Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Φάσης Β του έργου (βλ. Δημαλέξης Α., Ε. Μπουρδάκης και Έλενα Χατζηχαραλάμπους 2004).

ΑΑ Πιν.Ι: Αύξων αριθμός του Πίνακα Ι. «Κατάλογος των ειδών που απαντούν στην Ελλάδα, καθεστώς παρουσίας τους και κατηγοριοποίηση με βάση την Οδηγία των πτηνών», σύμφωνα με τις Προδιαγραφές οριοθέτησης Ζωνών Ειδικής Προστασίας της Φάσης Β του έργου (βλ. Δημαλέξης Α., Ε. Μπουρδάκης και Έλενα Χατζηχαραλάμπους 2004).

Επιστημονική ονομασία (Scientific name): Με έντονα στοιχεία (Bold) φαίνονται τα είδη που χρησιμοποιούνται για το χαρακτηρισμό ΖΕΠ ενώ με κανονικά στοιχεία φαίνονται τα είδη οριοθέτησης (Selection species are indicated in bold – Delimitation species are indicated in normal).

Καθεστώς παρουσίας στην περιοχή μελέτης: Όπως αναφέρονται στο Τυποποιημένο Δελτίο Δεδομένων (βλέπε European Commission 1995 Standard Data Form)

Res: βρίσκεται στον τόπο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους

Win: το είδος χρησιμοποιεί τον τόπο κατά τη διάρκεια του χειμώνα

Br: χρησιμοποιεί τον τόπο για να φωλιάζει και να ανατρέφει τους νεοσσούς

Stage: τόπος που χρησιμοποιείται στη μετανάστευση ή για την πτερόρροια εκτός των περιοχών αναπαραγωγής

Κριτήριο 4: **Υ:** είδος που περιλαμβάνεται στα μεταναστευτικά υδρόβια είδη (migratory water birds)

Θ: είδος που περιλαμβάνεται στα αποδημητικά θαλασσοπούλια (migratory sea birds)

Κριτήριο 5: **Π:** Πελαργοί (Ciconiidae), **Α:** Αρπακτικά (Accipitridae), **Γ:** Γερανοί (Gruidae), **Σ:** Στρουθιόμορφα (Passeriformes) Κατά τον υπολογισμό του πληθυσμού λαμβάνονται υπόψη όλα τα είδη των μεταναστευτικών στρουθιόμορφων.

Τα σκιασμένα κελιά δείχνουν το κριτήριο που πληροί κάθε είδος (Highlighted cells indicate the criteria fulfilled by a single species).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΧΑΡΤΕΣ ΟΠΤΙΚΟΥ ΔΙΣΚΟΥ (CD-ROM)

(Ψηφιακά αρχεία εικόνας τύπου tiff)

X2. Χάρτης κρίσιμων ενδιατημάτων ειδών χαρακτηρισμού και οριοθέτησης (1:50.000)

X3. Χάρτης προτεινόμενης οριοθέτησης (1:50.000)